

Ett rödare och grönare Jönköping

Vänsterpartiets förslag till

Verksamhets- och investeringsplan 2022-2024 med budget för 2022

Ändringsförslag utifrån budgetförslag från

Koalition för Jönköping 2021-10-18

2021-11-02

Jämlikhet - vår utgångspunkt

Som inslag i budgetarbetet använder Vänsterpartiet två viktiga dokument - *Agenda 2030* och Jämlikhetskommissionens betänkande *En gemensam angelägenhet*.

Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer 2015. Det är en universell agenda som innehåller de 17 Globala målen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Hållbar utveckling definieras av FN som utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Sveriges kommuner har ett gemensamt uppdrag att arbeta med Agenda 2030.

Förra året presenterade Jämlikhetskommissionen sitt digra betänkande *En gemensam angelägenhet* (SOU 2020:46). Det beskriver en utveckling med ökade klyftor mellan en liten men allt rikare ekonomisk elit och den övriga befolkningen. Välfärdsstatens omfördelande funktion har avstannat. Ett mindre smickrande faktum är att Sverige är det OECD-land, jämte Nya Zeeland, där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan mitten av 1980-talet.

Jämlikhetskommissionen konstaterar att en stor del av de 17 målen på agendan anknyter till olika aspekter av jämlikhet. Det tionde målet har den explicita rubriken ”Minskad ojämlikhet”. Till delmålen under detta mål hör till exempel att prioritera de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomst i utformningen av den ekonomiska politiken och att föra en allmänt inkluderande politik.

Ekonomi, sociala förhållanden, och ekologi hänger ihop.

Jönköping ska vara en långsiktigt socialt och ekologiskt hållbar kommun med välfärd och trygghet som fundament. Vi ska slå vakt om den kommunala grundidén om gemensam förvaltning av gemensamma resurser.

Den generella välfärden bygger på egalitära principer rotade i socialistisk ideologi. Det finns markanta socialistiska inslag i kommunen - syfte, organisation och funktioner. Det handlar om solidaritet, gemensamt ansvar för gemensamma omständigheter och förankring i demokratiska arbetsätt. Vi tar hand om varandra i gemenskap. Alla människor har behov av skola, vård och omsorg - därför är de verksamheterna solidariskt och kollektivt organiserade.

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund. Vi står för en tydligt profilerad välfärdspolitik för att stärka jämlikhet och jämställdhet. Skola, vård och omsorg är vårt gemensamma ansvar och ska förvaltas därefter. Kommunen ska ha en välskött ekonomi, till gagn för våra verksamheter och investeringar inför morgondagens välfärd.

Vi ska värna gemensamma tillgångar, den välfärd som byggts. Privatiseringar leder till ökad segregation, vidgade klassklyftor, minskad kontroll och insyn, demokratin krymper. Medborgarna förvandlas till kunder - politiken minimeras.

Det finns starka samband mellan ojämlikhet och en rad olika sociala och hälsorelaterade indikatorer. Med ökad ojämlikhet tenderar skolresultat, förväntad livslängd, social rörlighet, psykisk ohälsa, droganvändning, tonårsfödslar, ohälsosam fetma och kriminalitet att utvecklas negativt. Klass och status får ökad betydelse och påverkar hur vi människor ser på varandra.

Vi verkar för ökad jämlikhet med satsningar på kommunen som en sammanhållande och drivande kraft i byggandet av ett samhälle där alla kan utvecklas och få ett bra liv. Jämlikhet är av fundamental betydelse för ett väl fungerande samhälle.

Ekonomiska förutsättningar

Vi lever under extraordinära tider. Även om vi ser en ljusning präglar pandemins slagskugga fortfarande världen. Pandemin visar att gemensamma problem kräver gemensamma lösningar. Därför vänder sig människor till det offentliga och myndigheterna när det verkligen gäller. Idéer om egennyttans välsignelse och att marknadens osynliga hand löser alla problem är idag passé. Nyliberalismen har förpassats till politikens utmarker.

Jämfört med finanskrisen har statens ansvar och insatser under coronapandemin varit betydande. Stöden till såväl privata företag som offentlig sektor har varit avsevärda. Nivåerna på de generella statsbidragen har varit historiskt höga. Flödet av riktade statsbidrag, framför allt till äldreomsorg och skola, har varit grundläggande för ett starkt resultat. Under kommande period bidrar fortsatt stora generella statsbidrag, omsorgslyft, skolmiljard, likvärdighetsbidrag med mera till att stärka kommunens ekonomi.

Den goda ekonomiska situationen motsvaras av en hög investeringsvolym. Vi har investeringar på rekordnivåer inom förskola, skola och äldreboenden. Dessutom ett nytt badhus och en fröidrottshall.

Begreppet god ekonomisk hushållning betyder att en kommun normalt har ett rimligt överskott i både den budgeterade resultaträkningen och i bokslutet. Prognosen från augusti visar på ett överskott på hela 5,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag för år 2021. Prognoserna från regeringen, SKR och ESV pekar på en fortsatt positiv utveckling av skatteunderlaget. Det ger skäl till optimism.

Överskottsmålet är som bekant 2 procent under en treårsperiod. Mot denna bakgrund är det en självklarhet att tidigare aviserade nedskärningar i verksamheterna utgår.

Ta höjd inför framtiden - lägg ner flygplatsen

Kommunen äger sedan 2010 Jönköpings flygplats. Verksamheten drivs i bolagsform, Jönköping Airport AB. Bolaget har varje år sedan starten gått med förlust i mångmiljonklassen. 2020 blev förlusten 26 mnkr. Det är i samma storleksordning som de två föregående åren, då det inte fanns någon pandemi att skylla på. Ingenting talar för att flygplatsen någonsin kommer att gå ihop sig. Att i dagsläget, med en akut klimatkris som kräver minskat flygande, satsa stora pengar på att driva flygplats är ansvarslöst. Vi föreslår att flygplatsen läggs ner och att marken används till industrimark, vilket kommunen är i stort behov av. Där finns mark till ett värde av minst 600 miljoner kronor. Miljonerna som har gått till att stötta flygplatsen kan istället gå till kommunens välfärdsverksamhet.

Vi föreslår:

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avveckla flygplatsverksamheten vid Jönköpings flygplats och avveckla bolaget Jönköping Airport AB. Flygplatsområdet bör därefter planläggas som industrimark.

En progressiv arbetsgivare

Personalförsörjningen är en stor utmaning för vårt lands välfärd. Om inga större förändringar sker i sättet att arbeta så leder den åldrande befolkningen, i kombination med pensionsavgångar, till att det i Sverige behöver anställas ytterligare 132 000 personer i välfärden fram till 2029.

SKR:s rekryteringsrapport 2020 konstaterar: ”Ett grundläggande problem för välfärdens kompetensförsörjning är att de som är i arbetsför ålder, 20–66 år, ökar relativt lite de kommande tio åren. Det är tack vare invandringen till Sverige som de i arbetsför ålder ökar överhuvudtaget”.

Antalet anställda inom kommunen är 12 500 personer. Av dessa är 11 500 tillsvidareanställda och resten visstidsanställda. Vi noterar att antalet tillsvidareanställda har ökat med drygt 60 personer och antalet visstidsanställda har minskat med nästan 160 personer.

Under 2019 rekryterade kommunen personal i över 160 olika yrken. De yrkesgrupper som kommunen rekryterade flest av var undersköterskor i hemtjänst och äldreboende följt av förskollärare, fritidspedagoger och personliga assistenter.

För att klara av att såväl rekrytera ny som att behålla kompetent personal fordras att kommunen är en attraktiv arbetsgivare med tydliga personalpolitiska ambitioner. Vuxenutbildningen spelar en viktig roll i att möta behov och krav på utbildning och kompetens.

Ett problem som förknippas med personalförsörjningen är höga sjukskrivningstal. Sjukfrånvaron prognosticeras förvisso minska 2021 i jämförelse med 2020, men det ska noteras att 2020 innebar - på grund av pandemin - en rejäl ökning av sjukfrånvaron. Oförändrat är det faktum att kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens och att den är högst inom äldreomsorgen. Under pandemin har den tidigare höga personalomsättningen minskat.

Psykiatriska diagnoser är de vanligaste orsakerna till sjukskrivning. Det handlar ofta om stress. Att arbeta med höga krav men lite kontroll medför ökad stress. Om människor uppfattar att deras ansträngningar är större än uppskattningen de möter skapar det stress. Krav/kontroll och ansträngning/belöning har tydliga klassmässiga kopplingar och hör ihop med ojämlikhet mellan könen. Många med högstatusjobb har trots en hög arbetsbelastning en god hälsa, vilket förklaras av att de har kontroll över sin arbetssituation och ofta blir belönade för det arbete de utför.

Arbetstidsförkortning bidrar till ökad hälsa och välbefinnande. Därmed höjs kvalitén på arbetet. Det finns många positiva erfarenheter från arbetstidsförkortning runt om i landet. I vår kommun manar de positiva effekterna av förkortad arbetstid för socialsekreterare till efterföljd. I dagsläget finns tyvärr inte tillräckligt politiskt stöd för Vänsterpartiets förslag på förkortad arbetstid inom äldreomsorgen/hemtjänsten.

Arbetskor - satsa på fotfolket!

Tillgången till fria arbetskläder och möjligheterna till friskvård varierar mellan kommunens förvaltningar. Detta handlar om rättvisa, jämställdhet och hälsa. Kommunen ska ha en enhetlig policy för kostnadsfria arbetskläder för personalen.

I många mansdominerade yrken ingår arbetskor i de kostnadsfria arbetskläderna. I yrken, som är kvinnodominerade, särskilt inom vård- och omsorg, är detta ingen självklarhet.

Att införa avgiftsfria arbetskor inom vård- och omsorg är viktigt ur ett arbetsmiljöperspektiv. Förslitningsskador och belastningsskador kommer att minska med skor som är ergonomiskt anpassade för långa och fysiskt krävande arbetspass i såväl utomhus- som inomhusmiljöer. Vi föreslår att personal inom förskola och hemtjänst ska erhålla kostnadsfria skor för utomhusbruk och personal på äldreboenden ska erhålla kostnadsfria inneskor.

Vi föreslår:

Personal inom förskola och hemtjänst ska erhålla kostnadsfria skor för utomhusbruk och personal på äldreboenden ska erhålla kostnadsfria inneskor. Till detta anslår vi 4,2 miljoner kronor.

En solidarisk och trygg kommun

Samhället har ett särskilt ansvar för att se till att de som faller landar mjukt i det sociala skyddsnät som vi gemensamt har vävt. De som behöver hjälp ska få rätt stöd och samhället ska spela en aktiv roll för att jämna ut förutsättningarna för alla. Vi har ett samhällsklimat som är kallare och hårdare, där rasism, sexism, funko- och homofobi skapar otrygghet. Vi skapar en trygg och öppen kommun genom en stark gemensam välfärd och frihet från alla typer av förtryck och diskriminering.

Våld, hot och konflikter i hemmet har ökat under pandemin. Distansundervisning och distansarbete har gjort att både barn och vuxna blivit mer instängda och kontrollerade av sina förövare. Barn utsätts för våld, både som offer och som vittnen av våld. Samhället ska vara redo att stötta alla som behöver hjälp att lämna en våldsamt hemmiljö.

Nu när samhället öppnar upp efter pandemin ska isoleringen brytas för alla. Det gäller även de som utsätts för våld, upplever digitalt utanförskap eller som inte får busskort inom försörjningsstödet. För de unga som upplever otrygghet, utsätts för kränkningar eller lider av psykisk ohälsa ska det finnas trygga vuxna och stöd att få.

Motverka rasism, främlingsfientlighet och antisemitism

Ett samhälle fritt från rasism är bara möjligt om alla jobbar tillsammans för att nå detta mål. Det kan inte endast ligga på personer som utsätts för rasism att ta den kampen, det måste göras i hela samhället och på alla nivåer. Vänsterpartiet vill att kommunen stärker det antirasistiska arbetet.

Vi föreslår en öronmärkt antirasistisk miljon som förvaltningar och verksamheter årligen kan söka pengar från för att arbeta med antirasism. Vi vill undersöka möjligheten att införa en årligt återkommande antirasistisk vecka i samarbete med föreningslivet och andra aktörer. Det bör tas fram en lista på organisationer, föreläsare och material som andra kommuner använt sig av vid liknande satsningar.

Malmö kommun är ett föredöme i arbetet mot rasism, främlingsfientlighet och antisemitism, något vi kan lära oss och inspireras av.

Fler fältare

Det är inte så enkelt att vara ung idag. För den som kämpar med en stökig hemmiljö, psykisk ohälsa eller destruktiva beteenden av olika slag, kan en kontakt med en stödjande vuxen vara helt avgörande för att få rätt hjälp. Vi vet att tidiga insatser kan förebygga större problem som missbruk, ohälsa och kriminalitet bland unga. Ett område som kräver mer insatser och som har aktualiserats på senare tid är hat, kränkningar och tystnadskultur på nätet. Här skulle fältsekreterarna behöva göra informationsinsatser tidigt, redan i mellanstadiet.

Fältsekreterarna är organiserade efter skolområdena. Förutom att befinna sig ute där ungdomar rör sig på fritiden ska de samverka med skolornas elevhälsa, skolpersonal, fritidsgårdar, polis, föreningar och föräldrar. Behoven ser olika ut i områdena och för närvarande har Österängen och Råslätt två fältsekreterare vardera. Det finns fler områden som skulle behöva en sådan förstärkning. Därför föreslår vi att Individ- och familjeomsorgsnämnden tillförs 1,2 miljoner kronor för att anställa ytterligare två fältsekreterare.

Missbruksvård för kvinnor

Det finns oroväckande signaler om att kvinnors behov och förutsättningar inte uppmärksammas tillräckligt inom missbruks- och beroendevården. Socialstyrelsen har gjort en uppföljning som bland annat visar att dödligheten orsakad av narkotika och läkemedel ökar bland kvinnor, medan den minskar bland män. Kvinnor med narkotika- och alkoholproblem har ofta psykiatriska diagnoser, ökad suicidrisk och riskerar att utsättas för våld.

Idag finns inga behandlingsboenden i kommunal regi för missbrukande kvinnor. Alla som beviljas sådan vård och stöd skickas till inköpta platser. Kommunen bör erbjuda vård i egen regi som möter dessa kvinnors komplexa behov. Vi föreslår att Individ- och familjeomsorgsnämnden ges i uppdrag att skyndsamt utreda möjligheterna att inrätta kommunala vårdplatser för missbrukande kvinnor.

Försörjningsstöd och busskort

De ändringar i rutinerna vid handläggning av försörjningsstöd, som infördes under 2020, har i ett avseende haft allvarliga konsekvenser för de berörda personerna. Det gäller förändringen av möjligheten att få tillgång till busskort. Genom att sätta upp svåruppnåeliga regler om inbokade möten och avstånd har möjligheten att få busskort för den som har försörjningsstöd beskrivits kraftigt.

Att inte ha tillgång till allmänna kommunikationer bidrar till ökad isolering och passivitet bland människor som skulle må bättre av aktiviteter och sociala kontakter. Enligt socialtjänstlagen ”skall en skälig levnadsnivå tillförsäkras och biståndet ges i den omfattning att det stärker individens möjligheter att leva ett självständigt liv”.

Det är därför angeläget med en återgång till de tidigare rutinerna där busskort medgavs i betydligt större omfattning. Till detta tillförs Individ- och familjeomsorgsnämnden 3 miljoner kronor.

Ge digital assistans

Vi lever i ett digitaliserat samhälle. Myndigheter och företag kommunicerar digitalt, buss- och parkeringsbiljetter köps digitalt, bank-id krävs för att göra betalningar och uträta ärenden hos myndigheter. Under det senaste året har många fått lära sig att delta i digitala möten och att hålla kontakt med anhöriga via Skype, Messenger, Facetime och andra kommunikationsprogram.

Det är inte lätt att hänga med i den digitala utvecklingen. Många behöver hjälp med handhavandet av mobiltelefon, läsplatta eller dator för att ha nytta av den. Sådan hjälp vill vi att kommuninnevånarna ska ha möjlighet att få. Vi börjar med att anslå en halvtidstjänst till digital assistans. Kommunstyrelsen tillförs 0,3 miljoner kronor. Personen kan exempelvis vara ambulering och ha sina mottagningstider på några av biblioteken.

Besöksförbudet på äldreboendena innebar att många försåg sina äldre släktingar med mobiltelefon för att hålla kontakten. Vi ser även här ett behov av särskilda, digitalt kunniga personer som kan ge de äldre digital assistans, utöver den som den ordinarie personalen kan eller hinner ge. Det kan också gälla användning av datorer och läsplattor. Vi föreslår att Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att leta fram personer till ett sådant uppdrag.

Rättvis dagpenning

Staten lämnar för närvarande ett riktat bidrag till kommunerna för att de ska kunna höja dagpenningen till dem som deltar i daglig verksamhet, det vill säga de som har LSS-beslut för sin insats. De som deltar i dagverksamhet med ett SoL-beslut som grund blir utan detta tillskott. Det är en orättvisa som vi vill rätta till. Kostnaden för kommunen beräknas till 1 miljon kronor. Socialnämnden tillförs dessa medel för att kunna jämna ut skillnaderna i ersättningen mellan personer med LSS-beslut respektive SoL-beslut.

Vi föreslår:

En miljon kronor anslås för antirasistiskt arbete och kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheterna att arrangera en årligen återkommande antirasistisk vecka.

1,2 miljoner kronor anslås för ytterligare två fältsekreterare.

IFO-nämnden ges i uppdrag att skyndsamt utreda möjligheterna att inrätta kommunala vårdplatser för missbrukande kvinnor.

3 miljoner kronor anslås för att kunna bevilja busskort till fler av dem som får försörjningsstöd.

En halvtidstjänst för digital assistans till allmänheten inrättas och kommunstyrelsen tillförs 0,3 miljoner kronor för detta.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att hitta personer som kan ombesörja den digitala assistans som behövs på äldreboendena.

1 miljon kronor anslås till extra dagpenning för personer i dagverksamhet enligt SoL.

Ett levande kulturliv

Kulturen ger oss möjlighet att tolka vår verklighet och andras sätt att tänka och känna. Politiken har till uppgift att stödja kulturens mångfaldiga former och tillgodose medborgarnas behov av mötesplatser för samtal och intellektuell stimulans.

Kultur bär emellertid tydliga klassmärken och markörer. Så även i vår kommun. Det råder t ex en stor ojämlikhet rörande villkor för barn och unga att ta del av och utöva kultur och idrott. Barn, särskilt flickor, från familjer med sämre socioekonomiska och geografiska förutsättningar deltar i verksamheterna i mindre utsträckning än andra barn.

Stöd till barn- och ungdomskultur ska, på basis av en tydlig jämlikhetsprofil, prioriteras. Amatörkulturen ska främjas. Musik- och teatergrupper ska ges tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Ett levande och varierat kulturliv utvecklar demokratin och stärker yttrandefriheten. Kulturen i alla dess uttryck är en social kraft som kan motverka våld, social utslagning, främlingsfientlighet och rasism. Verksamheter med inriktning mot att öka den kulturella mångfalden ska uppmuntras och stödjas.

Att satsa på kultur ska inte ses som en utgift, det är en investering.

Sommarkulturskola

I ett flertal kommuner finns sommarkulturskolor som erbjuder barn stimulerande och kreativa sommarlovsaktiviteter med t ex dans, musik, teater, konst och cirkus. Vi har tittat lite mer på verksamheten i Simrishamn. Där väljer barnen under den tid sommarkulturskolan anordnas fritt bland aktiviteterna fem dagar i veckan. De kan välja mellan rörelseinriktade aktiviteter som dans och cirkus och mer stillasittande som musik eller bild.

För att så många barn som möjligt ska kunna delta är sommarkulturskolan kostnadsfri, det krävs ingen föranmälan och barnen bestämmer sig för en dag i taget. Verksamheten flyttar mellan olika kommundelar. De lösare formerna ”verkar ge en jämnare könsfördelning och färre medelklass-akademiker bland föräldrarna. Över hälften av sommareleverna går inte i kulturskolan på terminerna” (Kulturskolan Magasin 4/21).

Sommarkulturskolan tycks således motverka sociala skrankor och bidra till ökad integration. I rapporten *Analys av kommunfullmäktiges mål* förslås bland annat följande: ”Ökade möjligheter att delta i kultur- och fritidsaktiviteter, inklusive föreningsliv, i socioekonomiskt svaga områden/grupper, särskilt för flickor, vilket bland annat kan innebära möten och relationer med positiva förebilder”. Sommarkulturskola är ett bra exempel på en konkret åtgärd i denna anda!

Vi föreslår att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att arrangera sommarkulturskola under några veckors tid i ett antal stads- och kommundelar med start sommarlovet 2022. Denna ska erbjudas barn mellan 6 och 13 år. Utbudet bör vara brett och innehålla musik, dans, teater, konst och cirkus. Till denna verksamhet anslås 0,5 miljoner kronor.

Kultur- och naturvandringar - skyltar med QR-koder

Förr arrangerades populära och välbesökta stadsvandringar. Dessvärre har kommunen under lång tid varit påfallande inaktiv och idéfattig i fråga om stadsvandringar och vårt kulturhistoriska arv. Vänsterpartiet har tidigare utan framgång föreslagit musikhistoriska vandringar. Det krävs omtag!

Vid sidan av stadsvandringar med guider har kommunen bistått flanörer med broschyrer, till exempel de om byggnader på öster och väster. Vi har även skriften *Naturpärlor i Jönköpings kommun*.

Med fördel kan våra publikationer kombineras med nytt material för vandringar med kultur, natur och historia som grund. Skyltar med QR-koder kan innehålla information i skrift och ljudfiler. Varför inte anlita kunniga och välkända, i vissa fall världsberömda, lokala profiler att fylla dessa med innehåll?

Vi föreslår att Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med Tekniska nämnden tillskapa ett utbud av vandringsleder med tillhörande QR-koder i olika kommundelar. 300 000 kronor anslås till detta.

Levande stadspark – utomhusscen för musik och teater vid Värendsberget

I samband med diskussionerna om Stadsparksvallen lyftes även frågan om hur vi utvecklar Stadsparken. Vänsterpartiet lanserade då tankar på ytterligare en utomhusscen. En sådan gagnar musik- och teaterlivet, är av godo för våra kulturföreningar och bidrar till att vitalisera parken.

I läns museets skrift om Stadsparken kan vi läsa om Värendsberget, ”en plats med traditioner, värfester, dans och valborgsmässofirande”. Här arrangerades konserter, lekar, ringdanser, folkdans och teater. Idag präglas området av sina öppna gräsytor med grillplatser. Valborg firas på platsen, men i övrigt är arrangemangen fåtaliga. Vi föreslår att det byggs en utomhusscen för musik och teater vid Värendsberget. Investeringsbudgeten tillförs 2 miljoner kronor.

Scener för amatörteatergrupper

Det är viktigt att främja och ge stöd till amatörkulturen, framför allt att tillgodose teater- och musikgruppers lokalbehov. Grupperna består inte sällan av unga entusiastiska människor. Det är viktigt att de får egna hemvister och inte skickas runt hit och dit. Får de inte kommunens stöd tröttnar de.

Vi föreslår att barn- och utbildningsnämnden vid nybyggnation av skolor beaktar amatörgruppernas behov. Skolmatsalarna, som står tomma under kvällstid, passar väl för deras verksamhet. Scener och faciliteter för detta ändamål bör ingå i byggplanerna.

Hundrastgård

I nuläget finns två kommunala hundrastgårdar i Jönköpings kommun, vilket placerar oss i bottenkiktet bland jämförbara kommuner. Då det finns över 10 000 hundägare i kommunen är två hundrastgårdar inte tillräckligt för att tillgodose behovet som finns. Därför satsar vi 200 000 kronor på ytterligare hundrastgård, förslagsvis i kommunens östra del.

Vi föreslår:

Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att arrangera sommarkulturskola. Till detta anslås 0,5 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med Tekniska nämnden tillskapa ett utbud av vandringsleder med tillhörande QR-koder i olika kommundelar. 300 000 kronor tillförs för detta.

2 miljoner kronor tillförs investeringsbudgeten för bygge av en utomhusscen vid Värendsberget i Stadsparken.

Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att vid nybyggnation av skolor planera så att skolmatsalarna kvällstid kan användas av amatörgrupper som håller på med teater och musik.

Tekniska nämnden får i uppdrag att bygga en hundrastgård i kommunens östra del. För detta tillförs investeringsbudgeten 200 000 kronor.

Klimatet – en ödesfråga

En av våra stora utmaningar är klimatförändringarna. Om vi ska hålla förändringarna på en rimlig nivå krävs omedelbara och radikala åtgärder. Forskarna menar att vi redan till år 2030 måste ha fått ner de fossila koldioxidutsläppen till noll för att ha någon chans att hålla uppvärmningen under 1,5 grader.

Klimatomställningen handlar inte bara om att få stopp på fossila bränslen. Vi måste också titta på den totala resursanvändningen. I Sverige och övriga västvärlden förbrukar vi fyra gånger mer än vad en världsmedborgare får göra, om resurserna ska fördelas rättvist. Detta överutnyttjande av resurser leder inte bara till klimatförändringar utan också till annan miljöförstöring. Den biologiska mångfalden krymper, giftiga ämnen sprids till mark, luft och vatten.

Vättern är en av Sveriges största och bästa vattentäkter. Sjön förser idag 300 000 människor med dricksvatten. I framtiden kan långt fler behöva ta sitt dricksvatten från Vättern. Hot mot vattenkvaliteten, som gruvdrift och försvarets skjut- och flygövningar, måste undanröjas. Den ständigt pågående tillförseln av mikroplaster, PFAS och andra giftiga ämnen förbättrar inte situationen. Vänsterpartiet verkar för att hela Vättern ska bli ett riksintresse för dricksvatten.

Alla kommuner som är beroende av Vättern för sin dricksvattenförsörjning bör göra det som står i deras makt för att få stopp på pågående föroreningar. Allt går inte att få bort i ett reningsverk.

För att komma till rätta med klimat- och miljöproblemen räcker det inte med enskilda individers insatser. Det krävs stora systemförändringar och det är samhällets uppgift.

Skynda på klimatarbetet

Jönköpings kommun ska göra sin beskärda del av förändringsarbetet. Åtgärder i den egna verksamheten behöver skärpas. Miljö- och klimatkrav vid upphandlingar, klimatanpassad stadsplanering, utbyggnad av kollektivtrafik och cykelbanor, installation av solceller och krav vid nybyggnation är exempel på områden där kommunen har rådighet och kan ta krafttag.

När nu äntligen arbetet med kommunens koldioxidbudget har kommit igång förutsätter vi att det leder till kraftfulla åtgärder, som snabbt förverkligas. Vi har inte mer tid att förlora.

Byggverksamhet och byggnaders uppvärmning står för 20 procent av Sveriges koldioxidutsläpp. Ett sätt att få ner utsläppen är att bygga i trä istället för i stål och betong. Genom att bygga energieffektiva hus begränsas energiåtgången under husens livstid. Kommunen bör vara ett föredöme genom att i det egna byggandet prioritera trähus, låg energiförbrukning och solpaneler.

För att skynda på klimatomställningen satsar vi ytterligare medel till energieffektiviseringar och till solceller på kommunens fastigheter. Vi utökar investeringsmedlen med 7 miljoner kronor 2022 och åren därefter med ytterligare 5 miljoner.

Gör om cykelprogrammet till ett bättre styrdokument

Kommuns cykelprogram togs fram för drygt fem år sedan. Efter det har antalet elcyklar ökat kraftigt. Dessa körs ofta i högre hastighet än vanliga cyklar och blir än mer olämpliga att framföras på kombinerade cykel- och gångbanor. Vi behöver tänka om hur man bygger cykel- respektive gångvägnät. De insatser för mer cykling som gjorts verkar hittills inte ha fått avsedd effekt. Resvaneundersökningen från 2019 visar att andelen som tar sig fram med hjälp av cykel inte har ökat de senaste fem åren.

Vi föreslår att Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att snarast omarbeta cykelprogrammet från 2017 så att det ligger bättre i fas med elcykelanvändningen och blir ett reellt styrdokument för ökad cykling.

Vi satsar ytterligare medel till utbyggnaden av cykelvägar, 1 miljon kronor 2022 och åren därefter ytterligare 5 miljoner. De utökade investeringsmedlen till cykelvägar bör i första hand gå till att bygga ett fungerande cykelvägnät i kommunens centrala delar.

Sopsaltning har visat sig vara ett effektivt sätt att hålla cykelvägar farbara även vintertid. Koalitionen vill utreda möjligheterna till sopsaltning på sträckan Jönköping – Råslätt. Vi vill utöka det uppdraget till att även omfatta lämpliga anslutningar till A6 – Ryhov från nu sopsaltad sträcka (Huskvarna – Bankeryd).

Det finns stora brister i cykelvägutbyggnaden i och i anslutning till de mindre orterna. Inte minst av trafiksäkerhetsskäl behöver vissa av de större vägarna i anslutning till tätorterna förseas med gång- och cykelvägar. Problemet är särskilt tydligt vad gäller väg 993 (gamla Riksettan) på sträckan Gränna – Skärstad, som allt som oftast används som omledningsväg för E4. Väg 986 norr om och väg 132 öster om Lekeryd samt väg 185 vid Bottnaryd är andra sträckor där möjligheterna att gå och cykla måste förbättras.

Vi ger ett uppdrag till Stadsbyggnadsnämnden att utreda behoven och möjlig dragning och därefter i samarbete med Trafikverket och med bidrag från den regionala transportplanen få till stånd en utbyggnad. Väg 993 mellan Gränna och Skärstad bör behandlas med prioritet.

Gör bussgata eller spårväg för linje 1

Klimatomställningen är inte bara byte av bränsle. Vi måste också göra våra person- och godstransporter mer energieffektiva. En snabbare överflyttning från bil till kollektivtrafik är nödvändig. För att lyckas med detta behöver också kollektivtrafiken bli effektivare. En snabb transport med hög kapacitet kräver längre fordon och egen körväg. Detta kan åstadkommas med spårväg eller BRT-stråk. BRT står för Bus Rapid Transit och är ett system där långa bussar körs på egen väg. Spårväg har i detta sammanhang sin klara fördel (snabbare, högre kapacitet, lägre energiförbrukning, oftast bekvämare) men medför en hög investeringskostnad.

Den pågående utbyggnaden runt Munksjön har gjort vårt tidigare förslag om en ringlinje runt sjöarna än mer intressant. Med lämplig dragning skulle den kunna nå många tätfrekventerade platser (Ryhov, A6, Solåsen, Södra Munksjön, centrala Väster och Öster). En tät trafikerad ringlinje ger också bra bytesmöjligheter.

Vi föreslår att Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att göra spårväg eller BRT-stråk för stomlinje 1 samt möjligheterna att inrätta en ringlinje runt sjöarna.

Klimatanpassa mera

Även om vi lyckas hejda uppvärmningen kommer vi under lång tid framöver att få leva med mer extremväder. Värmeböljor, torka och skyfall är något vi måste förbereda oss för. Stadsplanering måste därför i dag handla om att bygga hållbart och klimatanpassat. Dagvattenhantering, ekosystemtjänster och hälsosam grönska blir viktigare än parkeringsplatser. Andelen hårdgjorda ytor måste minska till förmån för gröna ytor.

Husen måste byggas så de bättre står emot värmeböljor. Här spelar miljön runt husen en stor roll. Träd har stor förmåga att sänka temperaturen. Temperatursänkningen beror dels på skuggverkan, dels på transpiration från bladen. Rent allmänt behöver vi många fler träd. Växterna i staden bidrar med viktiga ekosystemtjänster. De renar luft och vatten, sänker höga temperaturer, jämnar ut och dämpar vattenflöden. Öppna dagvattensystem och dammar ger möjligheter till fördröjning och infiltration. Stadsodlingar kan utnyttja dammarnas vatten som bevattningsvatten. Sådana odlingar ger, förutom ekosystemtjänster, också ett tillskott till livsmedelsförsörjningen.

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att i planeringsarbetet verka för bättre möjligheter till stadsodling samt beakta behovet av träd och grönska ur ett klimatanpassningsperspektiv

Vi föreslår:

Tekniska nämnden ges i uppdrag att i all nybyggnation prioritera byggande i trä, hus med låg energiförbrukning och hus som kan förses med solceller.

Tekniska nämnden ges i uppdrag att utöka investeringarna i energieffektivisering och solceller i det kommunala fastighetsbeståndet motsvarande investeringar för 7 miljoner kronor plus ytterligare 5 miljoner kommande år.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att omarbeta cykelprogrammet från 2017.

Stadsbyggnadsnämnden får 1 miljon kronor extra 2022 och åren därefter ytterligare 5 miljoner för att i första hand bygga ett fungerande cykelvägnät i kommunens centrala delar.

Tekniska nämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till sopsaltning av lämpliga anslutningar till A6 – Ryhov från nu sopsaltad sträcka.

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att ur ett trafiksäkerhetsperspektiv utreda var behov av gång- och cykelvägar utmed hårt trafikerade länsvägar är som störst och därefter bearbeta Trafikverket och Regionen för att genomföra utbyggnaden. Väg 993 mellan Gränna och Skärstad bör behandlas med prioritet.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att göra spårväg eller BRT-stråk för stomlinje 1 och utreda möjligheterna att inrätta en ringlinje runt sjöarna.

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att i planeringsarbetet verka för bättre möjligheter till stadsodling samt att beakta behovet av träd och grönska ur ett klimatanpassningsperspektiv.

Lika villkor för barn och unga

Möjligheterna för barn och unga att påverka och delta i beslut som rör dem har blivit bättre och bättre, men det är viktigt att vi jobbar vidare med detta.

Möjligheterna att delta är inte lika för alla barn. Barn och unga med funktionsvariationer har länge pekats ut som en grupp som inte får sina rättigheter tillgodosedda i lika hög grad som övriga barn. Detta är oacceptabelt.

Påverkansmöjligheter varierar med klassbakgrund. Resursstarka familjer har kontakter och kunskaper för att stötta sina barn och kräva deras rätt, medan mindre resursstarka familjer eller de som är nya i Sverige kan ha en längre väg att gå. Vi väljer inte våra föräldrar eller uppväxtvillkor. Här måste samhället spela en aktiv roll för att jämna ut förutsättningarna för alla barn.

Unga i landsbygder och förorter upplever generellt sett en lägre delaktighet i samhället och större utanförskap. Det kan handla om fördelning av resurser och satsningar, vuxenvärldens attityder till olika platser och fördomar om de unga som bor där och deras framtidsutsikter.

Det finns en urban norm och centralisering i kommunen. De centrala delarna hamnar ofta i fokus och ses som en ”tillväxtmotor”. Detta påverkar hur barn och unga i andra delar av kommunen ser på sina möjligheter. Kollektivtrafik, avstånd till skola samt tillgången till kultur och fritidsaktiviteter spelar stor roll.

Det finns tydliga kopplingar mellan fattigdom i barndomen och utbildningsresultat, etablering på arbetsmarknaden, hälsa och trygghet längre fram i livet. Att våra unga fullföljer grundläggande utbildning är av stor vikt för det personliga välbefinnandet och för att minska ojämlikheten.

Det är bättre att förebygga än att bota. Med Jämlikhetskommissionen konstaterar vi att svaret är att om ”man tidigt lyckas identifiera barn och ungdomar i riskzonen och sätter in stödåtgärder, kan man undvika långt högre både personliga och samhällsekonomiska kostnader längre fram i livet”.

I vår kommun finns en bred samverkan mellan skola, socialtjänst, kultur- och fritid. Likaså med myndigheter och föreningsliv. Den ska vi värna och utveckla. Skolan utgör det breda och förebyggande arbetets hjärtpunkt.

På Vänsterpartiets initiativ har tre skolsociologer anställts i grundskolan. Koalitionen föreslår att verksamheten förstärks med ytterligare två. Skolsociologernas huvudsakliga uppgift är att ta sig an elever med problematisk skolgång. Även gymnasier jobbar med elever med hög frånvaro, fast på lite olika sätt. Några gymnasier har anställt socialpedagoger som har lyckats väl i sitt arbete med att öka närvaron. Närvaro är en grundförutsättning för ett bra studieresultat. Därför är det av yttersta vikt att både grund- och gymnasieskolorna lägger resurser på att få elever med hög frånvaro tillbaka till skolan.

Vuxenutbildningen i Jönköping upphandlas. Vänsterpartiet anser att kommunen ska bedriva delar av vuxenutbildning i egen regi. Detta finns också med i gällande kommunprogram. Vi förväntar oss initiativ i frågan!

Läsa äger!

Språket är nyckeln till världen. Språk är makten över det egna livet, förmågan att tolka och förstå, att kommunicera. Om livsval. Om att delta och påverka. Ett otillräckligt ordförråd riskerar att medföra social problematik och utanförskap.

Den digitala revolutionen har medfört enorma förändringar i mediekonsumtion och läsvanor. Det är på många sätt positivt, men det finns en baksida. Digitaliseringen försämrar/förändrar yngres språkkunskaper. Språkklyftorna växer. Studier visar att ungas och äldres ordkunskap skiljer sig allt mer åt. Unga kan ha ett stort ordförråd - men ett annat. Skillnaden gäller ord som behövs för högskolestudier och i samhällslivet.

Barn som läser eller bli lästa för beräknas kunna cirka 50 000 - 70 000 ord vid 17 års ålder, de som inte läser eller bli lästa för kan cirka 17 000 ord vid samma ålder. Enligt vissa forskare krävs det cirka 50 000 ord för att klara sig i dagens samhälle. Frågor om språk handlar om välfärd, jämlikhet och demokrati.

Många elever drabbas av sommarlovstapp i läsningen. Forskning visar att elever från mindre bemedlade familjer drabbas mest. Detta kan och bör vi som kommun motverka.

I Botkyrka hålls läsningen igång under sommarlovet. Feriepraktikanter läser för yngre barn på olika fritidshem. Resultaten är goda. Barnens ordförråd och läsförståelse förbättras. Feriepraktikanterna, som upplever sommarjobbet som meningsfullt, har blivit de yngre barnens förebilder. I samband med lässtunderna har man också andra aktiviteter där barnen får röra på sig. Föräldrarna involveras och det ordnas möten där man bland annat informerar om vikten av läsning och hjälper familjer att skaffa lånekort.

Vi föreslår att Jönköping följer detta goda exempel. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att anställa feriepraktikanter som läser för yngre barn på olika fritidshem och att verksamheten görs i samverkan med Barn- och utbildningsnämnden. 0,5 miljoner kronor anslås för kostnader i samband med projektet.

Fotbollsfratids

Fotbollsfratids finns på flera platser i vårt land. Vi har tagit del av anrika Boråsklubben Norrby IF:s verksamhet. Syftet är att engagera stadsdelens mellanstadieelever i föreningslivet och att få dem i rörelse. Mellan april och oktober har killar och tjejer i årskurs 4 - 6 träffats mellan 14:00 och 16:00 två gånger i veckan för att spela fotboll. Vid dessa tillfällen har barnen erbjudits mellanmål. Erfarenheterna av fotbollsfratids är mycket goda. Vi föreslår att vår kommun startar ett pilotprojekt med fotbollsfratids på Öxnehaga. 200 000 kronor tillförs för detta.

Barn- och ungdomsledare, samverkan skola och föreningsliv

Det är viktigt att i ett tidigt skede i ett barns utveckling upptäcka om det finns brister i samspelet med omgivningen eller brist på välbefinnande. Barn uttrycker sin brist på välmående eller frustration på olika sätt. Om de i t ex en idrottsförening utmärker sig genom att vara tysta och tillbakadragna eller utåtagerande bör vuxna kunna se och tolka signalerna och bemöta dem som ett sätt att kommunicera.

Barn testar olika aktiviteter, vandrar mellan föreningarna, ibland utan att finna en identitet eller hemvist. Det finns risk att de känner sig utanför och ”misslyckade”. I värsta fall kan det resultera i att upprepade upplevda ”misslyckanden” ska bekräftas, vilket kan leda till ett självdestruktivt beteende. Unga hoppar av eller successivt slutar med sina aktiviteter i idrottsföreningar och/eller föreningslivet i början av tonårsåldern. Varför?

Om barn riskerar att må dåligt eller fara illa i sådana sammanhang är det viktigt med kontakter och kommunikation mellan skola och föreningsliv. Vi beskriver det vi ser och upplever olika. Lärare respektive barn- och ungdomsledare möter barn i olika sammanhang utifrån skilda förutsättningar. Skolpersonal ser barnet i en kontext, föreningsaktiva i andra sammanhang.

Samverkansarbetet för barn och ungas fysiska, psykiska och sociala hälsa – inklusive nätverk för rak och smidig kommunikation - bör stärkas och vidareutvecklas. Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med Barn- och utbildningsnämnden ge information till barn- och ungdomsledare om hur man kan se, tolka och avkoda barns sätt att vara och bete sig i syfte att skapa insikt rörande barns utveckling. Kultur- och fritidsförvaltningen ges i uppdrag att skapa ett mentorsystem där rutinerade barn- och ungdomsledare kan verka stöttande och handledande ut mot verksamheterna. För dessa uppdrag tillförs nämnden 0,5 miljoner kronor.

Fler skolpsykologer till gymnasiet

Psykisk ohälsa i ett tidigt skede av livet riskerar att skapa ett livslångt lidande för de som drabbas. En orsak är stressen och prestationskulturen i skolan. Flickor mår sämre än pojkar. Ohälsan är också klassrelaterad. Klyftorna ökar mellan barn från rika och fattiga familjer. Barn i de lägsta inkomstgrupperna mår allt sämre psykiskt.

Pandemin och förändringarna i dess kölvatten har inneburit ytterligare negativ inverkan på barns och ungas psykiska hälsa. I *Analys av kommunfullmäktiges mål* konstateras att ”distansundervisning, minskade sociala kontakter, begränsningar i friheten utanför hemmet, förändringar av fritidsaktiviteter och i många fall ansträngda hem- och familjeförhållanden påverkat flickors och pojkars psykiska hälsa till det sämre”.

Skolans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa måste stärkas. Elevhälsan bör tillföras ytterligare resurser. Idag finns elva skolpsykologer inom grundskolan, men endast en på gymnasienivå. Vi föreslår en förstärkning på gymnasiesidan med ytterligare tre skolpsykologer, kostnad 2,4 miljoner kronor.

Vi föreslår:

0,5 miljoner kronor tillförs projektet Läsa äger! Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att anställa feriepraktikanter till projektet.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att starta ett pilotprojekt med fotbollsfrutids på Öxnehaga. Kostnad 200 000 kronor.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ge information till barn- och ungdomsledare rörande barns utveckling samt att skapa ett mentorsystem för nya barn- och ungdomsledare. Nämnden tillförs 0,5 miljoner kronor för detta.

Elevhälsan tillförs 2,4 miljoner kronor för tre nya skolpsykologer till gymnasiet.

En värdig ålderdom

I Jönköpings kommun finns det cirka 2 000 personer som har insatser av hemtjänst. 1 600 bor i särskilt boende. Knappt 4 000 personer får hälso- och sjukvårdsinsatser inom ordinärt eller särskilt boende. Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. Antalet äldre som behöver omsorg av något slag ökar. Samtidigt är möjligheterna att rationalisera omsorg begränsade. Vissa moment kan utföras med teknikens hjälp, men den allra största delen av omsorgen består av möte mellan människor. Utbildad personal i tillräckligt antal utgör grunden för en god äldreomsorg.

Dagliga aktiviteter ger hälsa och välbefinnande

Möjligheterna till dagliga aktiviteter behöver stärkas på många äldreboenden. De kan motverka ensamhet och depression, stärka hälsa och välbefinnande och minska behovet av psykofarmaka och sömnmedicin.

Vi efterlyser enkla vardagsaktiviteter som ordinarie omsorgspersonalen kan stå för. Det fungerar redan på en del äldreboenden. För att det ska bli verklighet på samtliga boenden föreslår vi att aktivitetsansvarig, vid behov med hjälp av äldrekonstulent, upprättar en plan för vardagsaktiviteter för varje avdelning. Planen ska göras i samarbete med avdelningens omsorgspersonal, som känner de som bor där och vet vilka önskemål som finns. I det sammanhanget kan det också behövas fortbildning för aktivitetsansvariga och annan personal, vilket äldrekonstulenterna kan bidra med.

För detta avsätter vi 1 miljon kronor till ytterligare en äldrekonstulent samt kostnader för fortbildning m m.

God mat ger hälsa och välbefinnande

En viktig komponent för äldres hälsa och välbefinnande är att de får i sig tillräcklig och näringsriktig mat. En god kost stärker fysiken, förebygger fall, infektioner, trycksår och psykiska besvär. I Livsmedelsverket kostråd betonas särskilt att de med nedsatt aptit dels behöver äta oftare och dels få mer energi- och proteinrik mat. Måltidssituationen i sig påverkar också aptiten.

Undernäring bland äldre är ett problem som måste uppmärksammas mer. Ett steg på vägen till bättre kosthållning är att ge de äldre på boendena möjlighet att välja mellan olika rätter. Därför föreslår vi att det återinförs två olika lunchrätter, kostnad 2,5 miljoner kronor.

Av olika anledningar blir matsvinnet på äldreboendena ofta stort. Det slängs bland annat stora mängder ris, pasta och potatis. Vi ger Äldrenämnden i uppdrag att se över matsituationen på äldreboendena för en bättre portionsanpassning och räknar med att det minskade matsvinnet kan sänka matkostnaderna avsevärt.

Fler bekanta ansikten i hemtjänsten

Även om undersökningar visar att de äldre är nöjda med omsorgen finns åtskilligt att göra för att förbättra kvaliteten. Kommunen har haft ett mål att den som får hemtjänst inte ska behöva möta fler än 12 olika personer under en tvåveckorsperiod. Senaste uppföljningen visade att snittet låg på 16 olika personer.

Vänsterpartiet har i tidigare motioner gett förslag på hur hemtjänsten kan organiseras för att få mer kontinuitet och mindre minutstyrda uppdrag. Vi framhärdar i detta och ger Äldrenämnden i uppdrag att se över hemtjänstorganisationen i syfte att öka kontinuiteten, det vill säga färre olika personer i hemmet.

Det finns flera kommuner som har lyckats väl i sitt arbete att få kontinuitet i hemtjänsten och låta personalen avgöra insatstiden beroende på den äldres dagsform. Det ger nöjdare äldre och personal som känner att de gör ett bra arbete.

Bättre palliativ vård

I omorganisationen av den palliativa vården ingår att den som vårdas i hemmet har möjlighet att omedelbart få komma till ett korttidsboende när behov uppstår, så kallad garantiplats. Dessa garantiplatser kommer att finnas på sex olika korttidsboenden. Vi menar att det på dessa boenden behövs en ytterligare personalförstärkning. Särskilt viktigt är det att det finns tillräckligt med personal nattetid eftersom det ofta är då som de palliativa patienternas psykiska mående är som sämst. Vi anslår 3,5 miljoner kronor vilket motsvarar en extra undersköterska på varje boende.

Vi vill även påpeka vikten av att personal på berörda korttidsboenden får en bra fortbildning inom palliativ vård.

Vi föreslår:

Äldrenämnden får i uppdrag att tillse att alla avdelningar på kommunens äldreboenden har en plan för enkla vardagsaktiviteter för de boende. För ytterligare en äldrekonstulent och kostnader för fortbildning tillförs Äldrenämnden 1 miljon kronor.

Äldrenämnden tillförs 2,5 mnkr årligen för att kunna erbjuda två rätter att välja på till lunchen på äldreboendena.

Äldrenämnden ges i uppgift att se över matsvinnet som uppstår i samband med bristande portionsanpassning.

Äldrenämnden ges i uppdrag att se över hemtjänstorganisationen i syfte att öka kontinuiteten i hemtjänstinsatserna samt att avskaffa minutstyrningen av insatserna.

Äldrenämnden tillförs 3,5 mnkr årligen för ytterligare tjänster på de korttidsboenden som håller garantiplatser för palliativ vård.

Undertecknads förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Verksamhets- och investeringsplan 2022-2024 samt årsbudget för 2022 enligt bilagd handling.

Resultatplan, finansieringsplan och balansplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt Vänsterpartiets förslag.

Verksamhetsplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt Vänsterpartiets förslag.

Investeringsplan för 2022-2026 med årsbudget för 2022 fastställs enligt Vänsterpartiets förslag.

Resultatplaner, finansieringsplaner och investeringsplaner för tekniska nämndens affärsverksamheter 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt förslag från Koalition för Jönköping.

Exploateringsplan för 2022-2024 med årsbudget för 2022 fastställs enligt förslag från Koalition för Jönköping.

Kommunstyrelsen har under år 2022 rätt att öka kommunens låneskuld till maximalt 800 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen ges följande uppdrag:

Centralt budgeterat anslag för personalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter avtalade förändringar av lönenivåer.

Centralt budgeterade anslag för hyror, driftsmedel samt kapitalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter färdigställande av nya investeringsprojekt.

2. Kommunens skattesats

Kommunens skattesats för år 2022 fastställs till 21,64 % av skatteunderlaget, vilket innebär oförändrad skatt.

3. Mål för god ekonomisk hushållning

Finansiella mål och mål för verksamheten i syfte att uppnå god hushållning fastställs enligt Vänsterpartiets förslag till verksamhets- och investeringsplan.

4. Taxor och avgifter

Förändrad taxa inom bygglov, detaljplanering, kartor, mätning samt dispenser från trafikföreskrifter fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 284 att gälla från och med 2022-01-01.

Förändrad taxa för automatiska brandlarm fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 282 att gälla från och med 2022-01-01.

Förändrad taxa för tillstånd och tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2021-06-17 § 282 att gälla från och med 2022-01-01.

Förbrukningstaxa för vatten och avlopp 2022 höjs med i genomsnitt 4 procent enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.

Anläggningstaxan för nyanslutningar förändras enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.

Taxor för Visingsötrafiken, sjösättning vid kommunala båtramper, begravning av smådjur på Axamo smådjursbegravningsplats, samt extra evenemang förändras enligt tekniska nämndens förslag 2021-06-16 § 105. Förändrade taxor tillämpas från och med 2022-01-01.

Taxor för elsparkcyklar fastställs till 5 kr per cykel och dygn, samt en grundavgift på 715 kr per tillstånd och år. Den nya taxan börjar gälla från och med 2022-01-01.

5. Övriga beslut och särskilda uppdrag i anslutning till beslut om verksamhets- och investeringsplan

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avveckla flygplatsverksamheten vid Jönköpings flygplats och avveckla bolaget Jönköping Airport AB. Flygplatsområdet bör därefter planläggas som industrimark.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att undersöka möjligheterna att arrangera en årligen återkommande antirasistisk vecka.

IFO-nämnden ges i uppdrag att skyndsamt utreda möjligheterna att inrätta kommunala vårdplatser för missbrukande kvinnor.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att hitta personer som kan ombesörja den digitala assistans som behövs på äldreboendena.

Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att vid nybyggnation av skolor planera så att skolmatsalarna kvällstid kan användas av amatörgrupper som håller på med scenkonst.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att omarbeta cykelprogrammet från 2017.

Tekniska nämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till sopsaltning av lämpliga anslutningar till A6 – Ryhov från nu sopsaltad sträcka.

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att ur ett trafiksäkerhetsperspektiv utreda var behov av gång- och cykelvägar utmed hårt trafikerade länsvägar är som störst och därefter bearbeta Trafikverket och Regionen för att genomföra utbyggnaden. Väg 993 mellan Gränna och Skärstad bör behandlas med prioritet.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att göra spårväg eller BRT-stråk för stomlinje 1 och utreda möjligheterna att inrätta en ringlinje runt sjöarna.

Tekniska nämnden ges i uppdrag att i all nybyggnation prioritera byggande i trä, hus med låg energiförbrukning och hus som kan förses med solceller.

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att i planeringsarbetet verka för bättre möjligheter till stadsodling samt att beakta behovet av träd och grönska ur ett klimatanpassningsperspektiv.

Äldrenämnden ges i uppgift att se över matsvinnet som uppstår i samband med bristande portionsanpassning.

Äldrenämnden ges i uppdrag att se över hemtjänstorganisationen i syfte att öka kontinuiteten i hemtjänstinsatserna samt att avskaffa minutstyrningen av insatserna.

Nämnderna ges i uppdrag att beakta vad som i övrigt framgår av Vänsterpartiets förslag till Verksamhets- och investeringsplan 2022-2024.

För Vänsterpartiets kommunfullmäktige

Jerry Hansson

Bilaga
VIP 2022-2024 med budget för 2022 Vänsterpartiets förslag

Resultatplan 2022-2024

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	2 247	3 390	3 236	3 282	3 366
Verksamhetens kostnader	-9 675	-11 356	-11 453	-11 759	-12 176
<i>Oppositionens förslag på förändring V</i>			-22	-20	-20
Avskrivningar	-617	-455	-465	-500	-550
Verksamhetens nettokostnad	-8 045	-8 421	-8 704	-8 997	-9 380
Skatteintäkter	6 779	6 935	7 396	7 673	7 927
Generella statsbidrag, fastighetsavgift och kommunalekon. utj.	1 577	1 556	1 614	1 587	1 676
Verksamhetens resultat	311	70	306	263	223
Finansiella intäkter	73	117	70	75	79
<i>Oppositionens förslag på förändring V</i>			0	10	20
Finansiella kostnader	-48	-50	-58	-66	-74
Årets resultat	336	137	318	282	248
Resultatnivå	4,0%	1,6%	3,5%	3,0%	2,6%

Balansplan 2022-2024

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 827	9 385	9 980	10 727	11 360
Finansiella anläggningstillgångar	3 791	3 791	3 791	3 791	3 791
Summa Anläggningstillgångar	12 618	13 176	13 771	14 518	15 151
Omsättningstillgångar	1 036	1 036	1 036	1 037	1 036
SUMMA TILLGÅNGAR	13 654	14 212	14 807	15 554	16 187
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	5 108	5 320	6 014	6 448	6 831
Avsättningar för pensioner	583	583	583	583	583
Andra avsättningar	213	213	213	213	213
Skulder	7 750	8 096	7 997	8 310	8 560
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 654	14 212	14 807	15 554	16 187
Panter och ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse pensioner intjänade innan 1998	2 579	2 467	2 444	2 364	2 282
Borgensförbindelser	7 000				
Soliditet exkl. vidareutlåning kapitalmarknadsprogram	50,3%	49,7%	53,2%	53,5%	53,8%

Finansieringsplan 2022-2024

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Investeringar					
Nettoinvesteringar		1 499	1 334	1 792	1 701
<i>Oppositionens förslag på förändring V</i>			10	18	18
Genomförandegraden bedöms till 70 %		-446	-403	-543	-516
Summa investeringar	1 057	1 053	941	1 267	1 203
Finansierings av investeringar					
Budgerat resultat, ex mark samt exploateringsersättning	204	137	318	282	248
Avskrivningar och nedskrivningar	549	455	485	520	570
Försäljningar av mark samt exploateringsersättning	132	115	91	152	134
Summa finansiering	885	707	894	954	953
Nyupptagna lån	172	346	47	313	250
Total låneskuld		346	247	559	810

V förändringar i investeringsbudgeten jämfört med Koalitionens i Jönköpings förslag

kod	Nämnd Verksamhet/projekt, tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Utblick efter 2026
3959	Gång- och cykelvägsombyggnad	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000	x
3959	Gång- och cykelvägsombyggnad	25 000	30 000	30 000	30 000	30 000	x
Kf nivå	Energikonvertering/Energieffektivisering/Solceller	-13 300	-13 300	-13 300	-13 300	-13 300	x
Kf nivå	Energikonvertering/Energieffektivisering/Solceller	20 000	25 000	25 000	25 000	25 000	x
Nytt	Utomhusscenen vid Värendsberget Stadsparken	2 000	0	0	0	0	
Nytt	Hundrastgård	200	0	0	0	0	
	Summa förändringar per projekt	9 900	17 700	17 700	17 700	17 700	

V förändringar jämfört med Koalitionens i Jönköpings förslag

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelsen			
Digital assistans	0,3	0,3	0,3
Antirasistiskt arbete	1,0	1,0	1,0
Summa	1,3	1,3	1,3
Barn- och utbildningsnämnden			
Sommarkulturskola	0,5	0,5	0,5
Skor till förskolepedagoger	1,5	1,0	1,0
Elevhälsa	2,5	2,5	2,5
Läsa äger	0,5	0,5	0,5
Summa	5,2	4,7	4,7
Kultur- och fritidsnämnd			
Fotbollsfridts på Öxnehaga	0,2	0,2	0,2
Projekt barn- och ungdomsledare, samverkan föreningsliv och skola	0,5	0,5	0,5
Kultur- och naturvandringar med QR-koder	0,3	0,1	0,1
Summa	0,8	0,6	0,6
IFO-nämnd			
Fältsekreterare	1,2	1,2	1,2
Busskort till hushåll med försörjningsstöd	3,0	3,0	3,0
Summa	4,2	4,2	4,2
Äldrenämnden			
Återinför två rätter	2,5	2,5	2,5
Minskat matsvinn	-0,5	-0,7	-0,7
Dagliga aktiviteter på särskilda boenden	1,0	1,0	1,0
Palliativ verksamhet	3,5	3,5	3,5
Skor till personal inom särskilda boenden och hemtjänst	2,7	1,5	1,5
Summa	9,2	7,8	7,8
Socialnämnden			
Dagersättning SoL	1,0	1,0	1,0
Summa	1,0	1,0	1,0
Total påverkan årets resultat	21,7	19,6	19,6
Finansiella kostnader och intäkter			
Utdelning från bolagen	0,0	-10,0	-20,0
Total påverkan årets resultat inkl finansiella kostnader och intäkter	21,7	9,6	-0,4